

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1*

บุญยานุช เทียงธรรม^{1*} ศิลป์ชัย สุวรรณมณี² สุนทรี วรรณไพเราะ³

¹นิสิตหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

^{2,3}อาจารย์ประจำคณะศึกษาศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ

*Corresponding author e-mail: noman.bnt@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 2) ศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 จำนวน 297 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าเท่ากับ .913 และแบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าเท่ากับ .892 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4) สมการพยากรณ์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า มีจำนวน 5 ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้ร้อยละ 87 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = .962 + .203 (x_4) + .211 (x_2) + .161 (x_8) + .120 (x_6) + .100 (x_1)$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Z} = .302 (x_4) + .277 (x_2) + .240 (x_8) + .199 (x_6) + .117 (x_1)$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ; ผู้บริหารสถานศึกษา; ประสิทธิผลของสถานศึกษา

*Received: 8 January 2024, Revised: 24 January 2024, Accepted: 28 January 2024

The Super Leadership Influence School Effectiveness Under Songkhla Primary Education Service Area Office 1*

Bunyanut Thiangtham¹ Sinchai Suwanmanee² Suntaree Wannapiro³

¹Master of Education Program in Educational Administration, Thaksin University

²⁻³Lecturer of Faculty of Education in Educational Administration, Thaksin University

*Corresponding author e-mail: nornan.bnt@gmail.com

ABSTRACT

The objective of this research were: 1) to study the super-leadership of school administrators and the school effectiveness under Songkhla Primary Education Service Area Office 1; 2) to study the school effectiveness under Songkhla Primary Education Service Area Office 1; 3) to study the relationship between the super-leadership and school effectiveness under Songkhla Primary Education Service Area Office 1; and 4) to perform a regression analysis for how the super-leadership affecting the school effectiveness under Songkhla Primary Education Service Area Office 1. The sample consisted of 297 Education Personnel in schools under Songkhla Primary Education Service Area Office 1. The results shown: 1) The super-leadership of school administrators under Songkhla Primary Education Service Area Office 1 was at a high level, 2) The school effectiveness under Songkhla Primary Education Service Area Office 1 was at a high level, 3) The relationship between the super-leadership and school effectiveness under Songkhla Primary Education Service Area Office 1 had a high positive relationship at the statistically significant level of .01, and 4) The regression analysis equation using stepwise multiple regression analysis found that five variables were able to predict how the super-leadership influences the school effectiveness under Songkhla Primary Education Service Area Office 1 at 87 percent, at the statistically significant level of .001, and had a forecast standard error of ± 0.10

The regression equation were as follows:

Raw score $\hat{Y} = .962 + .203 (x_4) + .211 (x_2) + .161 (x_8) + .120 (x_6) + .100 (x_1)$

And standard score $\hat{Z} = .302 (x_4) + .277 (x_2) + .240 (x_8) + .199 (x_6) + .117 (x_1)$

Keywords: Super Leadership; School Administrators; School Effectiveness

*Received: 8 January 2024, Revised: 24 January 2024, Accepted: 28 January 2024

บทนำ

การศึกษาเป็นเสาหลักสำคัญที่สามารถวางรากฐานให้ทรัพยากรมนุษย์เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม และมีทักษะที่จำเป็นของโลกในศตวรรษที่ 21 ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ และสนับสนุนการดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางของยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งมีวิสัยทัศน์ที่ว่า “ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ เท้าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ ด้วยเครื่องมือ อาชีพ สืบสาน รักษา ต่อยอด ศาสตร์พระราชา บนพื้นฐานความเป็นไทยอย่างยั่งยืน” (สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1, 2566) สถานศึกษาจึงเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุด มีหน้าที่หลักในการ จัดการศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียน ผู้บริหาร ครูและบุคลากร ตลอดจนคุณภาพสถานศึกษา มุ่งพัฒนาผู้เรียน ให้เป็นไปตามผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาข้อกำหนดในกฎกระทรวงการ ประกันคุณภาพการศึกษาพ.ศ. 2561 ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นตัวหลักสำคัญในการขับเคลื่อน สถานศึกษาให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ ตลอดจนภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษามาใช้ในการบริหารจัดการสถานศึกษา (อชิรญาณ แยมทับ, 2561) เพื่อสนับสนุน ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพของบุคลากรในการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มี ความเจริญก้าวหน้า ซึ่งบทบาทหน้าที่สำคัญในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 คือ การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีทักษะการ จัดการเรียนรู้ สร้างเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพครู มีแรงจูงใจในการทำงาน มีวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ภายใน องค์กรสอดคล้องกับทฤษฎีภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่มุ่งสร้างความตระหนักรู้ในบทบาทหน้าที่และการพัฒนา ความสามารถของครูและบุคลากร อันเป็นทรัพยากรบุคคลที่สำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่การมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา (ปริยานุช ศรีสุขคำ และคณะ, 2563) ซึ่งเป็นเป้าหมายสำคัญ ในการบริหารจัดการให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ แสดงให้เห็นศักยภาพของผู้บริหารใน การใช้ความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ที่ต้องกำกับ ดูแล ติดตาม ประเมินผล เพื่อให้สถานศึกษามีประสิทธิผลต่อไป สอดคล้องกับเสรี ภักดี (2564) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นความสามารถในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาทั้งภายในและภายนอกให้คุ้มค่าและเกิด ประโยชน์สูงสุด และสุนิสา เมฆวิสัย (2565) กล่าวว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาประเมินได้จากการผลิต นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การมีทัศนคติที่ดี การปรับตัวสิ่งแวดล้อมได้ และการแก้ไขปัญหา ภายในโรงเรียนได้ดี เกิดความพึงพอใจในงานอันนำไปสู่การเป็นองค์กรที่มีคุณภาพ

ทั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าหากจะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 13 ในหมวดหมู่ที่ 12 ที่ว่าประเทศไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคตนั้น หน่วยงานที่สำคัญที่สุด คือ สถานศึกษา จึงได้มุ่งศึกษาพฤติกรรมหรือ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นตัวหลักสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษามีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงมี ความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา สงขลา เขต 1 เนื่องจากสถานศึกษาในสังกัดดังกล่าว มีโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน เป็นระบบ โปร่งใส โดยยึดหลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมการพัฒนาความรู้ ความสามารถของครูและบุคลากรทางการศึกษา ตระหนักและให้ความสำคัญกับการประกันคุณภาพการศึกษาและประเมินผลสถานศึกษา สถานศึกษามีความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน เปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ โดยการจัดกิจกรรมที่บูรณาการศาสตร์ความรู้ตามบริบทพื้นที่ ส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมสำคัญของชุมชนอย่างหลากหลายและทั่วถึง ทำให้ผู้เรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาค (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1, 2566) ผู้วิจัยจึงมุ่งศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ว่ามีประสิทธิภาพเพียงใด เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ประโยชน์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกัสถานศึกษาในการกำหนดกลยุทธ์ภายในสถานศึกษา คิดวางแผนดำเนินการ ตลอดจนการออกแบบนโยบายที่สามารถสร้างประสิทธิภาพของสถานศึกษาได้ และเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษาของตนได้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา

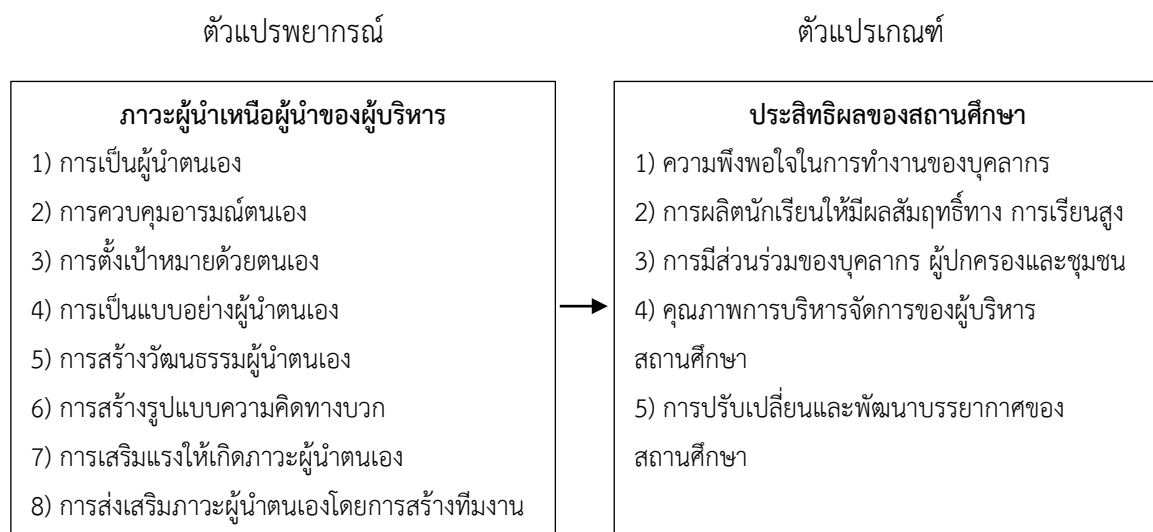
การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของภาวะผู้นำเหนือผู้นำจากนักวิชาการ นักการศึกษาที่หลากหลาย ได้แก่ กฤติยา มามีชัย (2562) ฐิติพร เผือกพิบูลย์ (2563) กิตติศักดิ์ พันธุ์พรหม (2565) ปณิธิ จันภักดี (2565) ภคพร งามประเสริฐสิทธิ์ (2565) วันเพ็ญ นันทะศรี และคณะ (2566) Manz & Sims (1991) Bum & Lee (2018) Furtner et al. (2018) Knotts et al. (2022) และ Krampitz et al. (2023) มาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ ซึ่งสรุปได้ว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างการเป็นผู้นำที่ดี ส่งเสริม สนับสนุน คอยแนะนำ ให้คำปรึกษา และกระตุ้นให้บุคลากรมีความมั่นใจในตนเอง มีอิสระทางความคิดบนพื้นฐานของการคิดเชิงสร้างสรรค์

กล้าคิด กล้าตัดสินใจ จนสามารถนำตนเองได้ องค์ประกอบของภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ได้แก่ 1) การเป็นผู้นำตนเอง 2) การควบคุมอารมณ์ตนเอง 3) การตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง 4) การเป็นแบบอย่างผู้นำตนเอง 5) การสร้างวัฒนธรรมผู้นำตนเอง 6) การสร้างรูปแบบความคิดทางบวก 7) การเสริมแรงให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง และ 8) การส่งเสริมภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน

ประสิทธิผลของสถานศึกษา

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้หลากหลาย จึงได้นำหลักการ แนวคิดของนักวิชาการ นักการศึกษา ได้แก่ มาลี ปราศจาก (2561) อชิรญาณม์ แยมทับ (2561) เสรี ภักดี (2564) อนุสรณ์ สุทธหลวง (2564) ปณิณิ จันภักดี (2565) ปรัชญา ตระกูลย์ไธ (2565) วิมลพันธ์ ไวยคุนา (2565) Glickman et al. (2018) Lunenburg & Ornstein (2020) Dries (2021) Verhelst et al. (2021) Baydar (2022) และ Minaz et al. (2022) มาสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้ ซึ่งสรุปได้ว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา หมายถึง เป้าหมายในการบริหารจัดการการศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยอาศัยความรู้ความสามารถและประสบการณ์มาใช้ในการบริหารงาน การจัดสรรทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรในสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์และเอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียน องค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ 1) ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร 2) การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 3) การมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน 4) คุณภาพการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา และ 5) การปรับเปลี่ยนและพัฒนาบรรยากาศของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 297 คน ซึ่งกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจากตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้นตามขนาดสถานศึกษา จากนั้นใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยวิธีการจับสลากแบบไม่ใส่คืน เครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 2 ฉบับ คือ ฉบับที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ .96 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .913 ฉบับที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) เท่ากับ .98 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .892

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีแบบขั้นตอน (Stepwise)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นผู้นำตนเอง รองลงมาคือ การสร้างวัฒนธรรมผู้นำตนเอง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเสริมแรงให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลาเขต 1 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	n = 286		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. การเป็นผู้นำตนเอง (x1)	4.52	0.31	มากที่สุด
2. การควบคุมอารมณ์ตนเอง (x2)	4.44	0.35	มาก
3. การตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง (x3)	4.51	0.29	มากที่สุด
4. การเป็นแบบอย่างผู้นำตนเอง (x4)	4.44	0.39	มาก
5. การสร้างวัฒนธรรมผู้นำตนเอง (x5)	4.52	0.37	มากที่สุด
6. การสร้างรูปแบบความคิดทางบวก (x6)	4.49	0.44	มาก
7. การเสริมแรงให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง (x7)	4.04	0.30	มาก
8. การส่งเสริมภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน (x8)	4.32	0.39	มาก
รวม	4.40	0.28	มาก

2. ผลการศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาบรรยากาศของสถานศึกษา รองลงมา คือ การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวม

ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1	n = 286		ระดับ
	$\bar{X}$	S.D.	
1. ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร (y1)	4.33	0.44	มาก
2. การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (y2)	4.54	0.31	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมของบุคลากร ผู้ปกครองและชุมชน (y3)	4.44	0.30	มาก
4. คุณภาพการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา (y4)	4.50	0.29	มากที่สุด
5. การปรับเปลี่ยนและพัฒนาบรรยากาศของสถานศึกษา (y5)	4.60	0.32	มากที่สุด
รวม	4.49	0.27	มาก

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยใช้สถิติค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .903** และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการเป็นแบบอย่างผู้นำตนเองกับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .863** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

ภาวะผู้นำเหนือผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา	ประสิทธิผลของสถานศึกษา (n = 286)					รวม
	(y1)	(y2)	(y3)	(y4)	(y5)	
(x1)	.547**	.570**	.445**	.378**	.356**	.583**
(x2)	.863**	.648**	.566**	.533**	.461**	.793**
(x3)	.480**	.407**	.362**	.363**	.286**	.484**
(x4)	.768**	.777**	.720**	.592**	.422**	.829**
(x5)	.645**	.609**	.820**	.528**	.384**	.750**
(x6)	.639**	.506**	.635**	.781**	.501**	.766**
(x7)	.505**	.546**	.445**	.344**	.322**	.548**
(x8)	.629**	.557**	.790**	.715**	.348**	.758**
รวม	.826**	.748**	.791**	.706**	.503**	.903**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

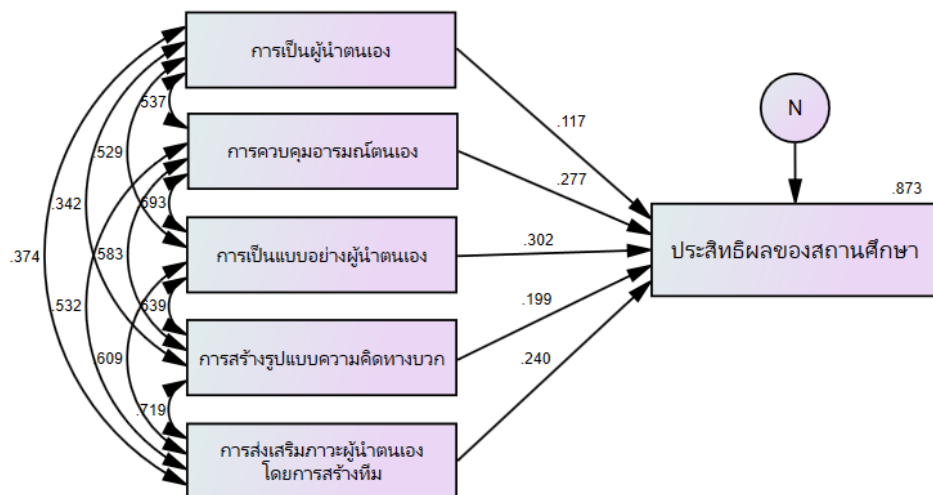
4. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ โดยใช้วิธีแบบขั้นตอน พบว่า ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุด คือ การเป็นแบบอย่างผู้นำตนเอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ .302 รองลงมา คือ การควบคุมอารมณ์ตนเอง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ .277 การส่งเสริมภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ .240 การสร้างรูปแบบความคิดทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ .199 และการเป็นผู้นำตนเอง (x1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ เท่ากับ .117 ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์สัมประสิทธิ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้ร้อยละ 87 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.10 ดังแสดงในตารางที่ 4 และภาพที่ 2

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ของภาวะผู้นำเหนือผู้นำรายด้านที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ตัวแปร	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	b	S.E.	β		
ค่าคงที่ (Constant)	.962	.092			
1. การเป็นแบบอย่างผู้นำตนเอง (x4)	.203	.023	.302	8.864	.000
2. การส่งเสริมภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน (x8)	.161	.022	.240	7.462	.000
3. การควบคุมอารมณ์ตนเอง (x2)	.211	.024	.277	8.655	.000
4. การสร้างรูปแบบความคิดทางบวก (x6)	.120	.020	.199	5.903	.000
5. การเป็นผู้นำตนเอง (x1)	.100	.022	.117	4.451	.000
R = 0.934, $R^2 = 0.873$, Adjust $R^2 = 0.870$ S.E.est = 0.10 F = 383.219 Sig = .001					

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ภาพที่ 2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

จากตารางที่ 4 และภาพที่ 2 สามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ ดังนี้

$$\hat{Y} = .962 + .203 (x4) + .211 (x2) + .161 (x8) + .120 (x6) + .100 (x1)$$

และสามารถเขียนสมการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Z} = .302 (x4) + .277 (x2) + .240 (x8) + .199 (x6) + .117 (x1)$$

อภิปรายผล

1. จากผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเป็นผู้นำตนเอง รองลงมาคือ การสร้างวัฒนธรรมผู้นำตนเอง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การเสริมแรงให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักและให้ความสำคัญกับการสนับสนุนและส่งเสริมให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษาให้เป็นผู้นำตนเอง โดยการประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างผู้นำที่ดี มีความโปร่งใส มีวิสัยทัศน์ มีการบริหารจัดการอย่างถูกต้องและเป็นที่ยอมรับ ผู้บริหารมุ่งเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะการทำงานที่สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของบุคลากรผ่านการอบรม สัมมนา การชี้แนะ ให้คำปรึกษา เพื่อให้เกิดภาวะผู้นำตนเองควบคู่ไปกับการพัฒนาสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของไมตรี จันทรา และคณะ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์และขนาดโรงเรียน พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามวุฒิการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำแนกตามประสบการณ์และขนาดสถานศึกษา พบว่า ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของจิตติฤตา ภิภัทรพัชร (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง พบว่า ภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และจำแนกตามขนาดสถานศึกษา ไม่แตกต่างกัน

2. จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การปรับเปลี่ยนและพัฒนาบรรยากาศของสถานศึกษา รองลงมา คือ การผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีการดำเนินงานที่เป็นระบบ โดยอาศัยความรู้ ความสามารถ ทักษะและความเชี่ยวชาญจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองทั้งด้านการปฏิบัติงานในสถานศึกษาและด้านการจัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจและศึกษาแหล่งเรียนรู้นอกสถานที่ ส่งเสริมความเป็นเลิศแก่นักเรียนและคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของสุทิน สุขกาย (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง และประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของกรนันท์ เอี่ยมภูเขียว (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัย

ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 38 ในจังหวัดสุโขทัย ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิผลการจัดการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน ปัจจัยด้านบรรยากาศและสภาพแวดล้อม ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอน และด้านสมรรถนะองค์กร มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .903** และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ด้านการเป็นแบบอย่างผู้นำตนเองกับความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร มีความสัมพันธ์กันสูงที่สุด ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .863** อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่น ตั้งใจที่จะปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ มีแนวทางในการทำงานที่มุ่งวัดผลสำเร็จ โดยการตั้งเป้าหมายเพื่อกระตุ้นให้ครูและบุคลากรได้ทำงานอย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหาร ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีภาวะผู้นำในตนเอง เพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของบุคลากรและประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของปณิณ จันภักดี (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .783** และสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของชาปิยา สิมลา และนุชนรา รัตนศิริระประภา (2565) ได้ทำวิจัยเรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ตัวแปรทั้ง 8 ด้าน พบว่า มี จำนวน 5 ด้านที่สามารถพยากรณ์ภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ได้ร้อยละ 87 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์ ± 0.10 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษามีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพการบริหาร เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถควบคุมและปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงและแก้ไขปัญหาตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ ตลอดจนการสวมบทบาทเป็น “ครูของคุณครู” หรือเป็น “ผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้” เพื่อพัฒนาให้ครูและบุคลากรมีภาวะผู้นำในตนเอง สอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของปริยานุช ศรีสุขคำ และคณะ (2563) ได้ทำวิจัยเรื่อง อิทธิพลของภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารที่เป็นตัวพยากรณ์

ประสิทธิผลสถานศึกษาได้ร้อยละ 52.40 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับข้อค้นพบจากงานวิจัยของศราวุธ ตะนัยศรี และคณะ (2566) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี พบว่า ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 83.90 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเสริมแรงให้เกิดภาวะผู้นำตนเอง มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรมุ่งให้การเสริมแรง ให้กำลังใจ สร้างความประทับใจ ให้การยกย่องชมเชย ตลอดจนใช้ทักษะทางภาษาในการวิจารณ์อย่างสร้างสรรค์ ให้คำแนะนำและชี้จุดบกพร่องอย่างตรงไปตรงมา เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนา และแก้ไขข้อผิดพลาดนั้นด้วยตัวเอง

1.2 ประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้านความพึงพอใจในการทำงานของบุคลากร มีคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรใช้ศาสตร์การบริหารแบบมีส่วนร่วม เปิดโอกาสให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการคิด การเสนอความคิดเห็น ควรให้อิสระในการทำงาน สร้างความมั่นคงและความก้าวหน้าในวิชาชีพ สร้างผลงานอันเป็นที่ประจักษ์ ตลอดจนการเป็นกัลยาณมิตร อารมณ์ดี ยิ้มแย้ม สร้างความประทับใจ ความน่าเชื่อถือให้แก่ครู บุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

1.3 ภาวะผู้นำเหนือผู้นำส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาและมีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาวะผู้นำเหนือผู้นำ รวมถึงส่งเสริมให้ครูและบุคลากรมีความสามารถในการนำตนเองอย่างต่อเนื่อง เพราะหากผู้บริหารมีภาวะผู้นำเหนือผู้นำสูงก็จะทำให้ครูและบุคลากรมีภาวะผู้นำในตนเองตามมาด้วย ซึ่งทำให้บรรลุผลสำเร็จและเกิดประสิทธิผลของสถานศึกษาได้เร็วขึ้น

1.4 ผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรตระหนักและเห็นความสำคัญของการตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง การสร้างวัฒนธรรมผู้นำตนเอง และการส่งเสริมภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างทีมงาน เพื่อพัฒนาศักยภาพการบริหาร การปฏิบัติงาน รวมถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อให้สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1 มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในเชิงคุณภาพ เพื่อนำข้อมูลมาสนับสนุนการศึกษาในเชิงปริมาณ

2.2 ควรศึกษาแนวทางการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำเหนือผู้นำและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1

2.3 ควรศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาภาวะผู้นำในโอกาสต่อ ๆ ไป

เอกสารอ้างอิง

- กรนันท์ เอี่ยมภูเขียว. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 38 ในจังหวัดสุโขทัย. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- กฤติยา มามีชัย. (2562). การศึกษาภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- กิตติศักดิ์ พันธุ์พรหม. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเหนือผู้นำกับการบริหารการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนในกลุ่มศรีเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ชาปิยา สิมลา & นุชนรา รัตนศิริประภา. (2565). ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับคุณภาพชีวิตในการทำงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. วารสารบัณฑิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 20(1), 112–125.
- ฐิติกฤตา ภิภัทรพัชร. (2564). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 1. 435.
- ฐิติพร เผือกพิบูลย์. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของโรงเรียนมาตรฐานสากล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ปณิธิ จันภักดี. (2565). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรัชญา ตระกูลย์ไธ. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ปริญญ ศรีสุขคำ, สุภารัตน์ สารสว่าง, และวรรณวิศา สืบบุญสรณ์ คล้ายจำแลง. (2563). อิทธิพลของภาวะผู้นำเหนือผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. วารสารสหศาสตร์, 21(2), 162–176.
- ภคพร งามประเสริฐสิทธิ์. (2565). ความต้องการจำเป็นเพื่อส่งเสริมภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาลพบุรีเขต 2. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

มาลี ปราศจาก. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ไมตรี จันทรา, สมพร ญาณสูตร, & พวงเพ็ญ เขียวเสน. (2562). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1. *วารสารนาคบุตรปริทรรศน์*, 11(2), 72–80.

วันเพ็ญ นันทะศรี, ทรัพย์ศิริ จันทร์เกษ, และสุชาติ เสนาสี. (2566). องค์ประกอบภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *วารสารวิจัยวิชาการ*, 6(1), 105–118.

วิมลพันธ์ ไวยคุนา. (2565). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

ศราวุธ ตะนัยศรี, สุทธิพร บุญส่ง, & พิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2566). ภาวะผู้นำเหนือผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาปทุมธานี. *การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 6*, กรุงเทพฯ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสงขลา เขต 1. (2566). *แผนการดำเนินงาน*. (ออนไลน์) (อ้างเมื่อ 15 กรกฎาคม 2566). จาก <https://www.ska1.go.th/service/10>

สุทิน สุขกาย. (2562). การศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. *วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย*, 1(1), 69.

สุนิสา เมฆวิสัย. (2565). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ราชบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง.

เสรี ภัคดี. (2564). *กระบวนการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดยะลา*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ยะลา: มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

อชิรญาณ แย้มทับ. (2561). ความสามารถทางภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

อนุสรณ์ สุทธหลวง. (2564). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

- Baydar, F. (2022). The Relationship between Participation in Administrative Decisions and School Effectiveness: An Empirical Study on Teachers. *International Journal of Psychology and Educational Studies*, 9(1), 143–152.
- Bum, C. H. & Lee, K. (2018). Relationships between self-leadership, commitment to exercise, and exercise adherence among sport participants. *Sport Mont*, 16(2), 39–44.
- Dries, V. (2021). *Sustainable schools for sustainable education: Characteristics of an ESD-effective school Education Sciences*. Faculty of Social Sciences, Department of Training and Education Sciences: University of Antwerp.
- Furtner, M. R, Tutzler, L, & Sachse, P. (2018). The mindful self-leader Investigating the relationships between self-leadership and mindfulness. *Social Behavior and Personality: An International Journal*, 46(3), 353–360.
- Glickman, C. D, Gordon, S. P, & Jovita, R. M. (2018). *Supervision and Instructional Leadership a Developmental Approach*. Pearson.
- Knotts, K, Houghton, J. D, Pearce, C. L, Chen, H, Stewart, G. L., & Manz, C. C. (2022). Leading from the inside out: A meta-analysis of how, when, and why self-leadership affects individual outcomes. *European Journal of Work and Organizational Psychology*, 273–291.
- Krampitz, J, Tenschert, J, Furtner, M, Simon, J, & Glaser, J. (2023). Effectiveness of online self-leadership training on leaders' self-leadership skills and recovery experiences. *Journal of Workplace Learning*, 35(9), 66–85.
- Krejcie, R. V & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30, 607–610.
- Lunenburg, F. C & Ornstein, A. C. (2020). *Educational Administration: Concepts and Practices*. California.
- Manz, C. C & Sims, H. P. (1991). *Super Leadership: Beyond the Myth of Heroic Leadership*. *Organizational Dynamics*, 19(4), 22–30.
- Minaz, M. B, Ozel, Y, & Ay, M. (2022). The Relationship Between Principals' Technological Leadership Competence and School Effectiveness. *Education Quarterly Reviews*, 5(4), 39–57.
- Verhelst, D, Vanhoof, J, & Van, P. (2021). School effectiveness for education for sustainable development (ESD): What characterizes an ESD-effective school organization? *Educational Management Administration & Leadership*, 51(2), 1.